

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

แถลงการณ์

12 เมษายน 2561

AMNESTY
INTERNATIONAL

โทษประหารชีวิต: การประหารชีวิตและโทษประหารชีวิตทั่วโลกลดลง แต่อาเซียนยังมีความเข้าใจที่ผิดต่อความผิดยาเสพติด

- การประหารชีวิตและการตัดสินโทษประหารชีวิตทั่วโลกลดลงอย่างมาก หลังยอดขึ้นจุดสูงสุดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พร้อมกับมีพัฒนาการด้านกฎหมายอย่างต่อเนื่อง
- มีเพียง 3 ประเทศในอาเซียนที่ยังคงมีการประหารชีวิต แต่ประเทศอื่น ยังคงตัดสินโทษประหารชีวิตในคดียาเสพติด
- มีความก้าวหน้าเกิดขึ้นทั่วทุกประเทศในทวีปแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา โดยกินีได้กลายเป็นประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตประเทศที่ 20 ของภูมิภาค
- แนวโน้มที่เป็นปัญหายังคงมีอย่างแพร่หลาย หลายประเทศยังคงละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศต่อไป

ประเทศในทวีปแอฟริกาทางตอนใต้ทะเลทรายซาฮาราได้มีพัฒนาการอย่างมาก ในการต่อสู้ระดับโลกเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิต การใช้โทษประหารชีวิตได้ลดลงเป็นจำนวนมากตลอดทั่วภูมิภาค แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกล่าวในรายงานระดับโลกว่าด้วยโทษประหารชีวิตประจำปี 2560 ซึ่งจะมีการตีพิมพ์เผยแพร่ในวันนี้

กินีเป็นประเทศที่ 20 จากประเทศที่อยู่ทางตอนใต้ทะเลทรายซาฮาราของแอฟริกาที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทุกประเภท โดยเคนยาก็ยกเลิกโทษประหารชีวิตเชิงบังคับกับความผิดฐานฆ่าคนตาย ส่วน**เม็กซิโก**และ**ชิลี**ได้ดำเนินการเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตในกฎหมายใหม่หรือกฎหมายที่อยู่ระหว่างการนำเสนอ

แต่ไม่มีความก้าวหน้าแบบนี้ในอาเซียน ไม่มีประเทศใดที่ยกเลิกโทษประหารชีวิต และเจ้าหน้าที่ใน 6 ประเทศ ยังคงตัดสินโทษประหารชีวิตในคดียาเสพติด ซึ่งขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศ

ซาลิล เช็ตตี (Salil Shetty) เลขาธิการแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล เผยว่า มีความก้าวหน้าในทวีปแอฟริกาทางตอนใต้ทะเลทรายซาฮารา ตอกย้ำจุดยืนของการเป็นภูมิภาคแห่งความหวังในการยกเลิกโทษประหารชีวิต ความเป็นผู้นำของประเทศในภูมิภาคนี้ ให้ความหวังใหม่ว่า การยกเลิกการลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมและย่ำยีศักดิ์ศรีเป็นสิ่งที่ไม่สามารถทำได้

“บรรดารัฐบาลประเทศต่างๆ ในภูมิภาคยังคงดำเนินการ เพื่อลดและยกเลิกโทษประหารชีวิตจนถึงปี 2561 เป็นการยากให้ประเทศที่ยังคงประหารชีวิตประชาชนกลายเป็นประเทศที่โดดเด่นมากขึ้น

ตอนนี้มี 20 ประเทศในทวีปแอฟริกาทางตอนใต้ทะเลทรายซาฮาราได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทุกประเภท เป็นช่วงเวลาสำคัญที่ประเทศอื่นๆ ในโลกจะดำเนินการตามนี้ และเปลี่ยนให้โทษที่น่าชิงชังร้ายแรงแช่นนี้กลายเป็นเพียงหลักฐานทางประวัติศาสตร์”

ทางองค์กรได้บันทึกข้อมูลประเทศที่อยู่ในทวีปแอฟริกาทางตอนใต้ทะเลทรายซาฮาราว่ามีจำนวนการประหารชีวิตลดลง โดยลดลงจากห้าประเทศในปี 2559 เป็นสองประเทศในปี 2560 จากข้อมูลของเรามีเพียง**ซูดานใต้**และ**โซมาเลีย**ที่ยังคงประหารชีวิตประชาชนอยู่ อย่างไรก็ตาม มีรายงานว่า **บอตสวานา**และ**ซูดาน**รื้อฟื้นการประหารชีวิตในปี 2561 ทางหน่วยงานขอเน้นย้ำว่าข้อมูลนี้ไม่สามารถบ่งชี้ความสำคัญของพัฒนาการในเชิงบวกในประเทศอื่นๆ ที่ภูมิภาคได้

ในพื้นที่ส่วนอื่นของแอฟริกา **แกมเบีย**ได้ลงนามสนธิสัญญาระหว่างประเทศแสดงเจตจำนงที่จะไม่ประหารชีวิตบุคคลและเดินหน้านำยกเลิกโทษประหารชีวิต ประธานาธิบดีแกมเบียได้จัดทำข้อตกลงพักการประหารชีวิตเป็นการชั่วคราวอย่างเป็นทางการในเดือนกุมภาพันธ์ 2561

ความหวังและความกังวลในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิก

สามประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกที่มีการประหารชีวิตในปี 2560 ได้แก่ **สิงคโปร์** มาเลเซีย และเวียดนาม ใน**สิงคโปร์**การประหารชีวิตเพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวจากสี่คนในปี 2559 เป็นแปดคนในปี 2560 ในขณะที่**มาเลเซีย**มีอย่างน้อยสี่คนที่ถูกประหารชีวิต แม้ทางการจะไม่ได้มีการเปิดเผยสถิติการประหารชีวิตอย่างเป็นทางการ **เวียดนาม**มีแนวโน้มการประหารชีวิตที่สูงที่สุดในภูมิภาค แต่เนื่องจากตัวเลขการประหารชีวิตถือเป็นความลับทางราชการ จึงไม่สามารถยืนยันตัวเลขที่แท้จริงได้

ใน**อินโดนีเซีย** ประธานาธิบดี โจโก “โจโจว” วิโดโด ประหารชีวิตคนที่โดนคดียาเสพติดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา แต่กลับไม่มีการประหารชีวิตในปี 2560 **ปาปัวนิวกินี** ยังคงเป็นประเทศเดียวในแปซิฟิกที่ยังใช้โทษประหารชีวิต โดยมี 12 คน ที่ยังได้รับโทษประหารชีวิต อย่างไรก็ตาม ศาลแห่งชาติปาปัวนิวกินี สั่งให้ชะลอการประหารชีวิตอย่างไม่มีกำหนดเมื่อปีที่แล้ว เพื่อคุ้มครองสิทธิบุคคลในการร้องขออภัยโทษ

เป็นเรื่องน่าเป็นห่วงในหลายๆ ประเทศในภูมิภาคนี้ ที่ยังคงบังคับใช้โทษประหารชีวิตต่อคดียาเสพติด แม้จะไม่มีหลักฐานใดๆ ที่แสดงว่า การประหารชีวิตสามารถลดอาชญากรรมเมื่อเทียบกับการลงโทษอื่นๆ **สิงคโปร์** และ**มาเลเซีย** บังคับใช้โทษประหารชีวิตเชิงบังคับต่อคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดในบางกรณี แม้ว่าการลงโทษดังกล่าวจะขัดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม **มาเลเซีย**มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายต่อต้านยาเสพติด ซึ่งให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจในการกำหนดโทษต่อความผิดฐานขนส่งยาเสพติด การเปลี่ยนแปลงนี้อาจช่วยให้จำนวนโทษประหารชีวิตลดลง ใน**ประเทศไทย** มาตรการยกเลิกโทษประหารชีวิตเชิงบังคับในคดีค้ายาเสพติดมีผลบังคับใช้ในปี 2560

เจมส์ โกลเมซ ผู้อำนวยการแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกแสดงความ เป็นห่วงอย่างมากที่รัฐบาลต่างๆ ในภูมิภาคนี้ ยังคงอ้างว่าการประหารชีวิตเป็นเรื่องที่จำเป็นต่อการรับมือกับอาชญากรรม แม้ว่า จะไม่มีหลักฐานใดๆ ที่ยืนยันคำกล่าวอ้างนี้ได้เลย แทนที่จะส่งคนให้ไปตาย ทางการควรจะใช้นโยบายที่คำนึงถึงสิทธิ มนุษยชน เพื่อไปแก้ที่รากเหง้าของปัญหาที่ทำให้คนต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

“ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และแปซิฟิกที่ยังคงยึดติดกับโทษประหารชีวิต ต้องล้มเลิกและเข้าใจ เสียที่ว่าพวกเขาเป็นอยู่ผิดฝั่งของประวัติศาสตร์ การลงโทษที่โหดร้ายหรือย้ายยัดคุกคดีที่ไม่ควรมีอยู่ในสังคม”

ความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น

พัฒนาการของประเทศต่างๆ ในทวีปแอฟริกาทางตอนใต้ทะเลทรายซาฮาราในปี 2561 สะท้อนให้เห็นแนวโน้ม ระดับโลกออกมาในเชิงบวก ซึ่งงานวิจัยของแอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลชี้ให้เห็นการใช้โทษประหารชีวิตที่ลดลงอย่าง ต่อเนื่องในปี 2560

แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลมีข้อมูลการประหารชีวิต 993 ครั้งใน 23 ประเทศ ระหว่างปี 2560 ซึ่งลดลง 4% จาก ปี 2559 (การประหารชีวิต 1,032 ครั้ง) และ ลดลง 39% จากปี 2558 (ซึ่งทางองค์กรรายงานว่าเกิดการประหารชีวิต 1,634 ครั้ง นับเป็นตัวเลขสูงสุดตั้งแต่ปี 2532 เป็นต้นมา) เรามีข้อมูลการตัดสินโทษประหารชีวิตอย่างน้อย 2,591 ครั้งใน 53 ประเทศในปี 2560 ซึ่งถือว่าลดลงอย่างมากจากสถิติสูงสุด 3,117 ครั้งในปี 2559 โดยตัวเลขเหล่านี้ไม่ครอบคลุมการ ประหารชีวิตหลายพันครั้งที่เกิดขึ้นในจีน ซึ่งทางการถือว่าข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตเป็นความลับทางราชการ

นอกจากนี้ **มองโกเลีย** ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทั้งปวง ทำให้จำนวนประเทศที่ยกเลิก โทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้นเป็น 106 ประเทศในปี 2560 หลังจาก**กัวเตมาลา** ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิด อาญาทั่วไป รวมทั้งการฆาตกรรม จำนวนประเทศที่ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตทั้งในทางกฎหมายหรือในทางปฏิบัติใน ปัจจุบัน จึงอยู่ที่ 142 ประเทศ โดยมีเพียง 23 ประเทศที่ยังคงประหารชีวิตประชาชน เป็นจำนวนเท่ากับปี 2559 แม้ว่าหลาย ประเทศได้รื้อฟื้นการประหารชีวิตหลังหยุดพักมาระยะหนึ่ง

เรายังได้เห็นจำนวนการใช้โทษประหารชีวิตที่ลดลงอย่างมาก ในประเทศที่เป็นผู้สนับสนุนโทษแบบนี้ อย่างเหนียว แน่น อย่างใน**อิหร่าน** จำนวนการประหารชีวิตลดลง 11% และการประหารชีวิตนักโทษคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง เหลือ 40% ทั้งยังมีความพยายามเพิ่มปริมาณขั้นต่ำของยาเสพติดที่เป็นหลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษประหารชีวิตเชิง บังคับ

“การที่หลายประเทศยังคงใช้โทษประหารชีวิตในคดียาเสพติดถือว่ายังเป็นปัญหา อย่างไรก็ตาม อิหร่านและ มาเลเซีย ที่ได้ดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติต่อต้านยาเสพติด แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความ เปลี่ยนแปลงที่ปรากฏขึ้น แม้แต่ในประเทศส่วนน้อยที่ยังประหารชีวิตบุคคลอยู่” ซาลิลกล่าว

แนวโน้มที่น่ากังวล

อย่างไรก็ดี ยังคงมีแนวโน้มที่น่ากังวลของการใช้โทษประหารชีวิตในปี 2560

50 ประเทศได้พิพากษาประหารชีวิต หรือประหารชีวิตประชาชนในคดีอาชญากรรมซึ่งเป็นการกระทำที่ขัดกฎหมายระหว่างประเทศ ภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือยังคงมีจำนวนการประหารชีวิตในคดีอาชญากรรมสูงสุดสำหรับปี 2560 ในขณะที่ภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกมีจำนวนประเทศที่ใช้โทษประหารชีวิตกับความผิดเช่นนี้สูงสุด คือ 10 จาก 16 ประเทศ

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลการประหารชีวิตนักโทษในคดีอาชญากรรมในสี่ประเทศ ได้แก่ **จีน** (ซึ่งมีการเก็บตัวเลขเหล่านี้เป็นความลับทางราชการ) **อิหร่าน ซาอุดีอาระเบียและสิงคโปร์** การใช้โทษประหารชีวิตที่เป็นข้อมูลลับใน **มาเลเซียและเวียดนาม** ทำให้เราไม่สามารถจำแนกได้ว่า มีการประหารชีวิตในคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นหรือไม่ **สิงคโปร์** ได้แขวนคอกนักโทษแปดคนในปี 2560 โดยเป็นคดีอาชญากรรมทั้งหมด และเพิ่มขึ้นสองเท่าเมื่อเทียบกับปี 2559 เรายังเห็นแนวโน้มแบบเดียวกันใน **ซาอุดีอาระเบีย** โดยการตัดศีรษะนักโทษคดีอาชญากรรมเพิ่มขึ้นจาก 16% ของการประหารชีวิตทั้งหมดในปี 2559 เป็น 40% ในปี 2560

รัฐบาลประเทศต่างๆ ยังคงมีมติห้ามอื่นๆ อีกหลายประการตามกฎหมายระหว่างประเทศในปี 2560 โดยมีนักโทษอย่างน้อยห้าคนในอิหร่านที่ถูกประหารชีวิตจากความผิดที่เกิดขึ้นตอนอายุต่ำกว่า 18 ปี และยังมีนักโทษประหารชีวิตคนอื่นอีกอย่างน้อย 80 คน และมีการประหารชีวิตหรือมีการตัดสินโทษประหารชีวิตกับผู้มีความบกพร่องทางจิตหรือสติปัญญาใน **ญี่ปุ่น มัลดีฟส์ ปากีสถาน สิงคโปร์ และสหรัฐ** แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลบุคคลหลายคนที่ต้องโทษประหารชีวิต หลังจาก “รับสารภาพ” ต่อความผิดโดยเป็นผลมาจากการทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้ายในบahrain จีน อิหร่าน อิรัก และซาอุดีอาระเบีย ในอิหร่านและอิรัก ถึงกับมีการเผยแพร่ “คำรับสารภาพ” เหล่านี้ทางโทรทัศน์

แม้ว่าจำนวนประเทศที่ประหารชีวิตประชาชนยังมีจำนวนเท่าเดิม โดย **bahrain จอร์แดน คูเวต และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์** ได้รื้อฟื้นการประหารชีวิตหลังหยุดมาพักหนึ่ง ใน **อียิปต์** เรามีข้อมูลจำนวนการใช้โทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้นประมาณ 70% เปรียบเทียบกับปี 2559

แนวโน้มในอนาคต

อย่างน้อยมี 21,919 คนที่ยังคงต้องรับโทษประหารชีวิตทั่วโลก จึงไม่ใช่เวลาที่เราจะลดแรงกดดันในงานด้านนี้ลง

มีการดำเนินงานในเชิงบวกในปี 2560 และเราจะได้เห็นผลกระทบอย่างชัดเจนในอีกหลายเดือนและหลายปีข้างหน้า อย่างไรก็ตาม ยังมีบางประเทศที่พัฒนาการที่ถดถอยลง หรือพูดว่าจะมีโทษประหารชีวิต การรณรงค์คัดค้านโทษประหารชีวิตจึงยังเป็นสิ่งที่จำเป็นอยู่

“กว่า 40 ปีที่ผ่านมา เราได้เห็นแนวโน้มภาพรวมระดับโลกที่ดีขึ้นอย่างมากของโทษประหารชีวิต แต่เรายังจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนต่อไปเพื่อยุติการปฏิบัติที่เลวร้ายในรูปของการสังหารโดยรัฐ” ซาลิลกล่าว

“โทษประหารชีวิตเป็นตัวบ่งชี้ถึงวัฒนธรรมความรุนแรง และไม่ได้เป็นทางออกต่อการแก้ปัญหา เราเรารู้ว่าด้วยการกระตุ้นให้เกิดการสนับสุนนจากประชาชนทั่วโลก เราจะสามารถต่อสู้กับการลงโทษที่โหดร้ายและยุติโทษประหารชีวิตได้ในทุกแห่งหน”

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาดูเอกสารซึ่งให้ข้อมูลอย่างละเอียด และการแจกแจงตัวเลขระดับภูมิภาค

จบ

เอกสารสาธารณะ

สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม การขอรับรายงาน หรือขอนัดสัมภาษณ์ โปรดติดต่อ สำนักประชาสัมพันธ์แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนล กรุงลอนดอน ที่เบอร์โทรศัพท์ +44 20 7413 5566 หรือ +44 (0) 777 847 2126 อีเมล: press@amnesty.org
twitter: @amnestypress

International Secretariat, Amnesty International, 1 Easton St., London WC1X 0DW

แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลคัดค้านโทษประหารชีวิตทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะเป็ความผิดทางอาญาประเภทใด ไม่ว่าจะผู้กระทำผิดจะมีบุคลิกลักษณะใด หรือไม่ว่าทางการจะใช้วิธีประหารชีวิตแบบใด